

Unitárius Közlöny

Kolozsvár, 1888—1948/1990. 12. (72) évf.
2. szám. 2001 április–június.
Ára: 3000 lej.

Hittek, azért szóltak

„... nem tehetjük, hogy ne mondjuk el azt,
amit láttunk és hallottunk.”

ApCsel 4, 20

Már az ókori költő is tudta: „Szélről szól a hajós, ha beszél...” – Vagyis: arról beszél az ember, ami fontos számára, ami a leginkább foglalkoztatja. – Bánatod van? – Arról fogsz beszélni. – Örömed van? – Ez az öröm késztet szólásra. Mindkettőről beszélned kell, meg kell osztanod őket valakivel. Örömeink akkor igazi, ha megosztjuk valakivel; bánatunk is úgy lesz elviselhetőbb, ha elmondhatjuk valakinek.

Néhány éve már, hogy a nagy holland festőművész, Vincent van Gogh leveleit olvastam. Még fiatal volt, alig több mint húszéves, amikor Londonban tanult; lelkésznek készült, és meg sem fordult a fejében, hogy művész legyen. Olcsó, kicsiny szobájában ült, és levelet írt Hollandiában élő öccsének,

Theonak, akit nagyon szeretett. Két mondat között kinézett a kicsiny szoba ablakán a csillagos égre, s egy ragyogó fényű csillagot látott, az utcán meg egy pislákoló lámpájú villanyoszlopot. Valósággal lenyűgözte a látvány, melyet – gyöngéd vonásokkal rajzolva olcsó rajztömbjébe – nyomban gyönyörű kis képben örökített meg. Levelében így indokolta mindezt a szeretett testvérnek: „Olyan csodálatos, hogy meg kell mutassam neked, miként néz ki!”

Ezt a levelét olvasva értettem meg igazán azt, amit azóta is a művészet lényegének tartok. De a vallásos hit sajátjának is! Mert én úgy érzem, hogy mély és elvá-

laszthatatlanul erős kapcsolat, sőt – ebből a szempontból – azonosság van a vallás és művészet között. – Miért? – Azért, mert mindkettő – egyrészt az embertárs iránti szeretetből fakadóan, másrészt valami fenségesen szép és igaz iránti szent lelkesedés érzésétől áthatva – lebírhatatlan szükségét érzi annak, hogy megossza élményét! Mert az egyszerűen „Olyan csodálatos, hogy meg kell mutassam neked, miként néz ki!”

Nem hallgathatok arról, ami megragadott, gazdaggá tette és kiteljesítette életemet; vallanom kell róla, meg kell osztanom veled! Ez már a pünkösdi hit hangja. Mert a hit – ha igazi – szólásra, megnyilatkozásra, tettekre késztet. Arra, hogy megvalljuk és megosszuk mindazokkal, akiket szeretünk.

Nem hallgathatok arról, Aki vagy ami kényszerítő erővel megragadott! Egyetemes tapasztalat, hogy ezt az élményt nem lehet elhallgatni. Erről tanúskodik Jeremiás próféta, midőn így kesereg: „Rászedtél, Uram, és én hagytam, hogy rászedj, / Megragadtál, hatalmadba ejtettél! ... / Azt gondoltam: nem törődöm veled, nem szólok többé az ő nevében. / De perzselő tűzzé vált szívemben, csontjaimba van rekesztve. / Erőlködtem, hogy magamban tartsam, de nincs rajta hatalmam.” (Jer 20, 7, 9) Erről vall Pál apostol is, midőn leírja, hogy valóságos kényszerítő erővel nehezedik rá a küldetés, az evangélium hirdetése: „... jaj nekem, ha nem hirdetem az evangéliumot!” (1Kor 9, 16) És a hit-

Benkő Viktor: Pünkösd

nek ugyanez a szelleme élt a húsvéti hitben megerősödött, az első áldozócsütörtökön öntudatra ébredt tanítványokban, akik az első pünkösdkor lelkesen tettek bizonyosságot arról, hogy nem hallgathatnak többé, mert egyszerűen nem tehetik, hogy ne mondják el mindazt, amit láttak és hallottak!

A jézusi eszme első – történelmi jelentőségű – honfoglalása pünkösdkor történt. Azon a napon mintegy háromezer lélek csatlakozott a bizonyágtévő apostolokhoz, akik hittek, és azért szóltak; nem teheték, hogy ne mondják el azt, amit láttak és hallottak. Háromezer lélekben talált (ott)honra a keresztény eszme. Ezek az emberek megtértek, megkeresztelkedtek, és „letették” a keresztény anyaszentegyház alapjait: létrehozták a hívők közösségét, amely szívében és lelkében egy volt

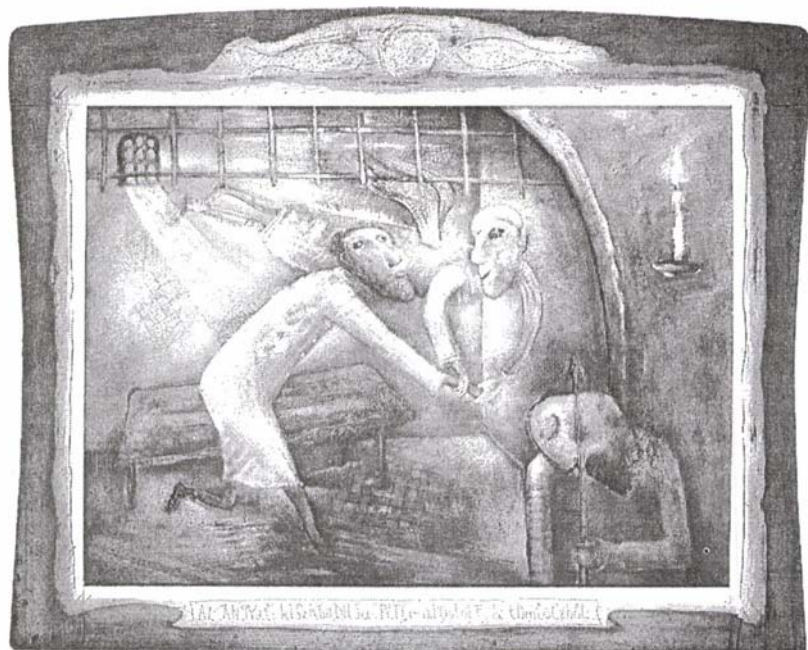
(ApCsel 4, 32), élő hitét pedig cselekvő szeretetének megnyilatkozásaival mutatta meg.

Oscar Wilde írta De Profundis című művében: „Csak annyiban élünk, amennyiben megnyilatkozunk!” Élő egyház ma is csak ott van, igazi pünkösdöt is csak ott ünnepelek, ahol hisznek és szólnak, ahol a hitet a szeretet megnyilatkozásai koronázzák meg! „Nem az a keresztény, aki annyira szereti Istent, hogy megfeledezik a világról, hanem az, aki Isten iránti szeretetéből erőt merít, hogy a világ szolgálatába állhasson.”

Bárcsak a hitnek ugyanez a szelleme élne bennünk is, mint amiről írva van: „Hittem, azért szóltam!” (2Kor 4, 13) És szólok, mert hiszek!

Áldott ünnepet kívánok!

KVÁRI KOVÁCS ISTVÁN

Benkő Viktor: ApCsel 12,5–9

KUNSZERY GYULA

PÜNKÖSD

És amikor elértek
a Pünkösdnek napjai,
összegyűltek egy kis házban
Krisztus első papjai.

...

És hirtelen lőn az égből
mint egy sebes szélvihar,
s betölté az egész házat
zengő-zúgó égi zaj.
És elszlott tüzes nyelvek
lebegtek a szobában,
s az isteni Szentlélekkel
betelének mindnyájan.

S akik eddig gyávák voltak,
bátrak lettek hirtelen,
s a tudatlan agyvelőkben
kigyulladt az Értelem.
S kik eddig a zsidón kívül
nem tudtak más nyelveket,
minden nyelven hirdették már
a krisztusi elveket.
És kiket a sanda kétely
oly gyorsan megrendite:
ingadozó tamásoknak
megszilárdult a Hite.
Köztük eddig egyetértés
alig-alig lehetett,
s fellángolt most a szívükben
az isteni Szeretet!

Anyák napjára

ÉDESANYÁK KÖSZÖNTÉSE

DSIDA JENŐ

HÁLAADÁS

*Köszönöm Istenem az édesanyámat!
Amíg ő véd engem, nem ér semmi bánat!
Körülvesz virrasztó áldó szeretettel,
Értem éjjel-nappal dolgozni nem restel.
Áldott teste, lelke csak érettem fárad,
Köszönöm Istenem az édesanyámat.*

*Köszönöm a lelkét, melyből reggel, este
imádság száll Hozzád, gyermekéért esdve*

*Köszönöm a szívét, mely csak értem dobban
- itt e földön senki sem szerethet jobban! -*

*Köszönöm a szemét, melyből jószág árad,
Istenem köszönöm az édesanyámat.*

*Te tudod, Istenem - milyen sok az árva,
Aki oltalmadat, vigaszodat várja.*

*Leborulva kérlek: gondod legyen rájuk,
Hiszen szegényeknek nincsen édesanyjuk!
Vigasztald meg őket áldó kegyelmeddel,
Nagy-nagy bánatukat takard el, temesd el!*

*Áldd meg édesanyám járását-kelését,
Áldd meg könnyhullatását, áldd meg szenvedését!*

*Áldd meg imádságát, melyben el nem fárad,
Áldd meg két kezével az édesanyámat!*

*Halld meg jó Istenem, legbuzgóbb imámat:
Köszönöm, köszönöm az édesanyámat!!!*

Képes volt elhiteni,
hogy nem szereti a cukrozott földiepret,
sem a mogyorós csokoládét.
Képes volt elhiteni, hogy mi teszünk vele jót,
ha megesszük az egészet,
mert neki - úgymond - ártalmára is lenne.
Ilyen volt az édesanyám: úgy hozott áldozatot,
hogy az áldozatvállalás örömét is átengedte azoknak,
akikért az áldozatot hozta.

És ez a képesség
az édesanyák legmegindítóbb tulajdonsága.
Mert többféle módon
és többféle indítékból lehet áldozatot hozni.
Leggyakrabban - eléggé látványos módon -
a saját lelkiismeretünk tetszésének kivívása az indíték.
Meg aztán - valljuk csak be - szeretünk is szenelegni,
sőt tetszelegni az áldozathozók pózában.

Tüntetően vagy diszkrétan,
de majdnem mindig gondoskodunk arról,
hogy akiért „önzetlenül” teszünk valamit,
az lehetőleg tudja is meg:
ki tette érte, amit tett.

Önzetlenségeink nagy része raffinált
és jól álcázott önzés,
mert nincs nagyobb és kétesebb öröm,
mint meghatódni a saját jószágunktól.

Az anyák önzetlensége és áldozata
a legszemélytelenebb.

A hivalkodva hozott áldozatok is
meghatóak, mert áldozatok.

Ám a legigazibb áldozatok azok,
amelyektől meghatódni sem tudunk,
mert észre sem vesszük őket.

Ünnepeljük hát ma
az észrevétlenül áldozókat!

Azokat, akik a szülésről,
neveltetésről és gondoskodásról
fáradhatatlan vallanak -

összességükben pedig „leleplezik”
az édesanyák jól álcázott áldozathozatalait,
megkísérvelvén lemérni a lemérhetetlent,
azaz

rajtakapni a rajtakaphatatlant:
az édesanyák önzetlenségét!

(BARANYI FERENC nyomán)

Naplójegyzetek

Kedves Naplóm, először is bocsánatot szeretnék kérni azért, hogy április 3-a és 6-a között megfeledeztem rólad, de ez a pár nap nem a lustálkodás ideje volt. Ez a kirándulás a tantárgyversenyeken és egyéb vetélkedőkön jó eredményeket elért diákok jutalomkirándulása volt, amelyért az Unitárius Kollégiumnak, a magyarországi és az erdélyi Unitárius Egyháznak szeretnék köszönetet mondani. Az időt megpróbáltuk minél jobban kihasználni. Budapestet úgysem lehet három nap alatt megismerni, így minél többet akartunk sétálni és látni.

Már kedden, megérkezésünk napján, ellátogattunk a budai várba. Megjegyzem, hogy talán a szürkület, a kora este a legjobb időszak meglátogatni a várat, hiszen ilyenkor csodálatos, tündérien szép minden.

Másnap Szentendrére utaztunk. A kis sikátorok, templomok azt éreztették velem, hogy a középkorban sétálgatok. Ebből az állapotból gyorsan felocsúdtam akkor, mikor a marcipánmúzeumba bementünk. Elképzelheted, hogyan éreztem magam, például a Parlament

tökéletes miniatűr mása előtt, persze teljesen marcipánból elkészítve....Délután színházba mentünk és a My Fair Lady című zenés darabot néztük meg.

Csütörtök a budapesti séta ideje volt. A Szépművészeti Múzeum megtekintése után a városban „csavarogtunk”. Később a Zsidó Múzeumba látogattunk el, hol ezen nép szokásairól, ünnepeiről, a zsidó holokauszt áldozatairól, a gettó szörnyűségeiről hallottunk, majd a Dohány utcai zsinagógát néztük meg, amely a New York-i után a világon a második legnagyobb. Délután újra Thália oltára előtt áldoztunk, most Az ember tragédiáját néztük meg a Madách Színházban. Talán több oldalt írhatnék erről a darabról, de most csak annyit mondok, hogy csodálatos volt.

A pénteki délelőttöt sem pazaroltuk el, inkább a Parlament épületébe látogattunk (ezennel az igaziba). Ezután kis buszunkba ültünk, s élménydúsan, kissé fáradtan, de boldogan indultunk haza.

Meg szeretném még egyszer köszönni mindazoknak, akik lehetővé tették ezt a kirándulást nekünk. Csodálatos volt....Köszönjük!

Kedves Naplóm, még rengeteget tudnék mesélni élményekről, a hangulatról stb., de most inkább leteszem a „pennát”, és lefekszem, hiszen e hét után lehet, hogy egy kissé többet fogok aludni...

RÁCZ NORBERT

A kolozsvári Unitárius Kollégium diákjai által elért eredmények a 2000–2001. évi tantárgyversenyeken

RÓNAI BOGLÁRKA fizika olimpia megyei szakaszán I. díj, angol olimpia megyei szakaszán II. díj, Heinrich László fizika versenyen II. díj, Jósika Miklós irodalmi pályázaton III. díj, Gordiusz matematika versenyen - dicséret;

DERZSY NOÉMI fizika olimpia megyei szakaszán III. díj, Heinrich László fizika versenyen II. díj;

ADORJÁN LEVENTE fizika olimpia megyei szakaszán II. díj, Heinrich

László fizika versenyen II. díj;

BÁLINT CSABA fizika olimpia megyei szakaszán III. díj, Heinrich László fizika versenyen III. díj;

RÁCZ NORBERT Aranka György anyanyelvápoló országos szakaszán II. díj, filozófia olimpia megyei szakaszán - dicséret;

BARTHA ZITA Aranka György anyanyelvápoló verseny országos szakaszán - dicséret;

DÉNES EMESE helyesírási verseny

megyei szakaszán I. díj, Jósika Miklós irodalmi pályázatán II. díj;

ALEID NESZRIN Bródy novellelemző pályázat nyertese, Bródy novellelemző verseny nemzetközi szakaszán II. díj, tehetségkutató verseny nemzetközi szakasza Sárovaron, II. díj;

SÜTŐ CSILLA helyesírási verseny megyei szakaszán - dicséret;

VARRÓ KLÁRA helyesírási verseny megyei szakaszán - dicséret.

KÁRPÁT-MEDENCEI NOVELLAÍRÓ VERSENY

A győri Móra Ferenc Általános és Középiskola kilencedik alkalommal rendezte meg rangos novellelemző és -író versenyét a magyarországi és határon túli középiskolások számára. A verseny első fordulójában egy Bródy Sándor-novella elemzését kellett beküldeniük a résztvevőknek. Erdélyből csupán csak ketten szereztek meg a döntőbe jutáshoz szükséges pontszámot: a brassói Áprily Lajos Líceum egyik diákja és *Aleid Neszrin*, a kolozsvári Unitárius Kollégium tizenkettedikes diáklánya.

A verseny április első hetében tartott döntőjében összesen huszonnyolc középiskolás vett részt a Kárpát-

medencéből. Ennyi ifjú írótehetség vetélkedőjén *második helyezést elérni!* Nem kis tehetségről tanúskodó, igen szép teljesítmény!

Örvendünk Aleid Neszrin sikerének. Olvasóinknak is bemutatjuk a győri döntőről írt élménybeszámolóját, a zsűri által második legjobbnak talált novellát. Gratulálni (is) szeretnénk így, ezúton is neki, valamint Máthé Ildikó tanárnőnek! (Szerk. megj.)

JÓ VOLT GYŐRÖTT!

Hajnal volt és sötét, és amennyire emlékszem, hideg is. De nem ez a lényeg, hanem az, hogy vitt a vonat és egyszercsak megérkeztünk Győrbe, Máthé Ildikó tanárnő meg én. Jól is tettük, hogy megérkeztünk, mert másnap, április 6-án délelőtt novellát kellett írnom

megadott témára csekély másfél óra alatt. De verseny előtt még meghallgathattunk egy magyarórát úgy, ahogy azt ott tartják. Érdekes volt.

Azt mondtam, verseny? Igen, az.

A tétel így hangzott, cakumpakk:

MÓRA FERENC NOVELLAELÉLMZŐ ÉS FOGALMAZÁSI VERSENY. GYŐR–SZOMBATHELY, 2000–2001. DÖNTŐ.

Írjon tetszőleges helyen és időben játszódó novellát, amely humorral és/vagy iróniával dolgozza fel a főhős életének egy balszerencsés epizódját. A zsűri örülne, ha a novella szövegének nagy része párbeszédre épülne. 90 percig dolgozhat. Írását fel kell olvasnia a közönség előtt.

És alul valahol:

Jó munkát, sok sikert kívánnak a rendezők!

És nekifogtunk. És a zsűritagok becsületesen és türelmesen végighallgattak mind a huszonnyolcunkat.

Volt ott mindenféle dolgozat jó iskolásszintű fogalmazásoktól elkezdve igazi novelláig. Igen, az emberek

tudnak magyarul, és szépen tudnak. Már félni kezdtem attól, hogy a zsűri bukni fog a mindenféle szépírományokra, holott ezeknek már befellegzett... Kellemesen csalódtam. Alábecsültem, úgy látszik, ezeket a tiszteletreméltó urakat, akik mégiscsak értenek a dologhoz.

Amikor a kérlelhetetlen *Apor!* felszólítást meghallottam, én is előadtam művemet Pierre Abelárról és az ősellenségéről, és örültem, hogy a zsűri felfigyelt erre a furcsaságra. Máthé Ildikó tanárnót kérdeztem a felolvasás után, milyen volt. Azt mondta, sokkoló. Erről ennyit.

A kedélyeket megnyugtathatom, hogy szégyent nem hoztam sem jeligémre, sem iskolámra, sem szülővárosomra, és Láng Gusztáv zsűrielnök könyvét a saját kezével való aláírással ellátva polcomon láthatom mostantól fogva in saecula saeculorum.

ALEID NESZRIN

Abelard mester

Egyszer az ördög Abelard mellé szegődött. Saruban voltak mindketten, csak az ördögnek volt hosszabb körme és mosdatlanabb is lehetett, de ezt a szőrcsuha tökéletesen elfedte. (Tudni kell, hogy a szőrcsuha a világon a legdiszkrétebb jóság.) Így egymás mellett poroszkálva egy apa/atyá gyermekeinek tűntek.

Az ördög maga előtt sosem próbálta tagadni, hogy kísérteni jött, azért, hogy az ájtatos gondolatokat kikergesse a mesterből. Az ördög különben betéve tudja az egész Szentírást, úgy az Ó mint az Új Testamentumot, így azt is tudta, Jézus Urunk megmondta volt tanítványainak: Ti már tiszták vagytok a beszédek által, amelyeket szóltam nektek. Az ördög úgy okoskodott, hogy fordítva is igaz, ami egyenesen is az, és csak az nem lehet igaz fordítva, ami egyenesen sem az. Azt ajánlotta hát, szórakoztassák viccekkel egymást, hisz minden út hosszú, ha nem haza visz...

De mivel Abelard többnyire favicceket tudott, az ördög meg he-he-hahhhh vaskosakat, inkább Abelard szórakozott.

Nem szerette, hogy a mestert az istentelen beszédre nem vehette rá, de örült is úgy sandán azon, amit más nem venne észre. Aztán komoly dolgokra terelte a szót:

– Gratulálok a doktori dolgozatához – tette szóvá nyalakodó hangon.

– Köszönöm ily jeles teológustól, mint boldogságod – mondta roppant komolyan Abelard, és ugyanolyan komolyan is gondolta. – Bocsássa meg szerénytelenségemet, csöppet sem kételkedtem abban, hogy világosságod figyelemre méltatja szerény művemet.

Benkő Viktor: Harc az emberért

– Mondatról mondatra, téziszről téziszre... – így az ínycsók ördög. Rájött, nem is áll olyan rosszul neki körülnyírva.

Nyeregben érezte magát. Gregoriánt dúdolgatott:

– Kyrie elei-ison

Arra gondolt közben, az Isten kegyelmezzen annak, aki...

– Szép kereszt. Nekem adná? – kérdezte, szőrös kezét rávetve az Abelard nyakában lógó egyszerű

kínfára de úgy, hogy közben jólesően gyúrjon egyet a professzor mellizmain.

– Szívesen – ezzel az ördög nyakába akasztotta a Megváltót.

– Mi a szabadság? – kérdezte hirtelen a csúnya némi szünet után, hogy ütné agyon a ménkű.

– Sarutlanul járni – oktatta a mester a patást.

– Kik a szentek?

– Akiknek minden tiszta.

– Mi a legfőbb bűn?

– Nevetni. Különben jó lábai vannak excellenciádnak.

Az ördög elpirult.

– Mi életedben és haláloban legfőbb vigasztalásod, óh ember? – ez egy olcsó retorikai fogás akart lenni.

– A bor.

Persze, az ördög nem tudta, mert a mester nem világította meg, hogy boron természetesen a misebort érti. De a mesterek azért mesterek, hogy néha ilyesmit megengedjenek maguknak, és különösen Abelard, aki volt elég modern ahhoz...

– Ösméred-é a 7. parancsolatot?

– Rég volt, hogy bibliát olvastam – mondta Abelard kisbetűvel. – Azt hiszem, ne paráználkodjál. Különben nem szalasztanám el még egyszer megjegyezni, merthogy úgy igaz: jó lábad van.

Az ördög még aznap elkárhozott.

Az ördög mindig eltakarja az útszéli fészületeket, hogy az ember felejtse el keresztet vetni.

ALEID NESZRIN

Egy látogatás benyomásai

Az UNOSZ vezetőképző tanfolyamának résztvevői múlt év nyarán is Homoródszentmártonban voltak, s a borús vasárnap-délutánon „felfedezőútra” indultak, elsétáltak Gyepesbe. A kis falu kihalt utcáin végre találunk egy embert, aki kérdéseinkre, hogy hol találjuk a templomot, rögtön rávágta: toronyiránt! Bizony a torony eléggé elbújt a kertek zöldjében, de **Cseke Béla** gondnok úr segítségével hamarosan ott álltunk a szép virágos templomudvaron. Meglátogattuk a szépen karbantartott templomot és a papilakot, tiszteleggettünk a régi millenniumi emlékoszlop és a falu zászlaja előtt, megcsodáltuk a szépen berendezett tanácstermet, vendégszobát.

Jó érzés volt látni, hogy ez a kicsiny, alig 130 lelket számláló gyülekezet, amelyet beszolgáló lelkészek gondoznak évek óta, milyen szépen karban tartja vagyonát, megbecsüli, őrzi és gyarapítja őseitől örökölt kincseit!

Köszönjük, gyepesiek a jó példát!

ZSAKÓ ERZSÉBET

Megvalósult kezdeményezés

A sepsiszentgyörgyi Unitárius Egyház lelkésze, **Kovács István** több mint egy éve kezdeményezte a vasárnapi iskola megszervezését, illetve beindítását, amely kettős célt szolgál: egyrészt megkezdeni már az óvodáskorú unitárius gyermekek valláserkölcsei nevelését, másrészt segíteni a fiatal kisgyermekes családokat a vasárnapi istentiszteletek rendszeres látogatásában azért, hogy ez idő alatt gyermekeik jó kezekben, felügyelet alatt töltsék kellemesen és hasznosan az időt.

E kezdeményezés valóra váltására most került sor, amikor egy lelkes kis csapat, az egyház keretében tevékenykedő valláserkölcsei nevelési bizottság, és az unitárius nőszövetség tagjai felvállalták e nemes elgondolás gyakorlati megvalósítását. Ehhez nagymértékben hozzájárult az a fontos tényező, hogy az ez év novemberében felszentelésre elkészülő új unitárius templom munkálatainak előrehaladása lehetővé tette a régi épület egyes termeinek szabaddá tételét, és a volt irodahelyiségek megüresedése révén két megfelelő helyiség válhatott a vasárnapi iskola megszervezésének alapjává. Ezenkívül nagy segítséget jelentett a Csipike Napközi Otthon igazgatónőjének, **Bartók Lenke** óvónőnek anyagi segítsége, a már használatban nem lévő kisasztalok, székek adománykénti átadása az Unitárius Egyháznak, ami a „mini-óvoda” berendezéséhez járult hozzá.

A Valláserkölcsei Nevelési Bizottság részéről **Sántha Marika**, **Csász Anna**, **Jánosi József** elnök és a többi ta-

gok keményen dolgoztak, feláldozva szabadidejüket e nemes kezdeményezés megvalósításáért. Hadd említsem meg egy pár lelkes tag nevét: **Csász István**, aki mindenben derekasan kivette részét, ő volt a minden a munkák végzésében, **Gúzs Sándor** a régi vaskályha rendbetételét, lefestését, míg **Beke József**, ifj. **Varga János** a régi asztalok, székek, ajtók és más bútordarabok csiszolását végezte el. A termek kiürítése és kimeszelése férfimunkát igényelt, de a festési munkálatokban a nők is besegítettek: **Csász Anikó**, **Sántha Marika**, **Tóth B. Krisztina**, **Gödri Jutka**, **Horváth Piroska**, akik – tanügyi káderek lévén – igazi szívügyüknek tekintették kivenni részüket e nem könnyű, de felemelő munkából.

Meg kell említeni a nőszövetség tagjainak **Sigmond Zsuzsanna**, **Bogdán Ilona**, **Nagy Juliánna**, **Simon Anna**, **Izsák Sarolta**, **Pál Lenke**, **Fekete Éva**, odaadó, konkrét munkáját, az elnöknővel, **dr. Albert Évával** az élen: a takarítás, ablakpucolás nem könnyű végzését vállalták. Amikor a munka úgymond nehezebb része elkészült, akkor került sor a berendezésre, amely nemcsak otthonossá, széppé varázsolta az óvodáskorú gyermekek vasárnap délelőtti foglalkoztatására szánt két helyiséget, hanem a felnőttek részére is szemet gyönyörködtető látvány. A padlót nemcsak padlószőnyeg védi, hanem **Kovács Ágnes** tiszteletesasszony ajándékai, a házi szövőszéken, saját kezűleg szőtt, eredeti, színes pamutszőnyegek teszik otthonossá. **Sántha Marika**, a didaktikai anyagok adományozása mellett, virágtartókkal, virágokkal járult hozzá a díszítéshez; **Csász Anikó** a rendezésben, díszítésben segédkezett; **Horváth Piroska** nemcsak a rendezésben segített, hanem elhozta kisunokájának, **Borikának** ajándékát is, a színes léggömböket; **Gödri Jutka** sok játékkal, **Kocsis Edit** saját, általa készített játékokkal, díszítő anyagokkal; **Tóth B. Krisztina** pedig díszítő anyagokkal és falvédő adományozásával tette hangulatosabbá a termeket.

Meg kell említeni a memphisi (amerikai) testvéregyházközség értékes ajándékait (játékok, színes rajzok, ceruzák, festékek) gyermekrajzok elkészítéséhez, amelyet múlt évi látogatásukkor hoztak egyházunknak. Ez alkalommal nemcsak nekik mondunk köszönetet, hanem mindenkinek, aki fáradságot nem ismervé, önzetlenül segített, vette ki részét a munkából, lehetővé tette a vasárnapi iskola beindítását, ahova már április 29-én megjöttek az első gyermekek.

A fiatal szülők gondjainak megoldásában is segít ez az új egyházi létesítmény, mert amíg tart az istentisztelet, addig gyermekeik megfelelő szakmai irányítás mellett változatos tevékenységben vehetnek részt. Nyugdíjas és aktív unitárius tanügyiek (óvónők, tanítónők, tanárnők), a Nőbizottság tagjai, a Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet fiataljai, valamint fiatal édesanyák veszik ki részüket vasárnaponként a foglalkoztatások megtartásában. Gazdag és sokrétű ez a program: mesék olvasása, gyermekversek, mondókák tanulása, éneklés,

közös játék, rajzolás, festés, varrás, ajándékkészítés, séta a városban és ki tudja még milyen ötletek születnek menetközben gyermekeink nevelése, szórakoztatása érdekében. Értékes kezdeményezés a „kis persely” beindítása aprópénznek, melyből a gyerekeknek meglepetést biztosítunk, édességet, jutalmat, pogácsát vásárolunk, a „hamuban sült pogácsás” dobozba.

Ha már megvalósult e szép és hasznos lelkesítő kezdeményezés, gondoljuk, hogy a fiatal szülők ki is használják e lehetőséget gyermekeik számára, és a család együtt gyűjthet új erőt a hiterősítő istentiszteleteken a következő hét munkálkodásához.

RÁDULY GITTA

Köszöntő

A Sepsiszentgyörgyön hagyományossá lett Szent György-napi ünnepségeken az idén április 20–22-én került sor a Pro Urbe-díjak ünnepélyes átadására, amely alkalommal Unitárius Egyházunk nagyra becsült és tiszteletreméltó tagját, **dr. Albert Éva** nyugdíjas orvosnőt is e magas kitüntetésben részesítették.

Az orvosnő 1953-tól városunkban nemcsak az orvosi szakma felelősségteljes, nehéz, önfeláldozó munka végzésében mutatott példát, – mint főorvos vezette az orrfül-gége osztályt és mentette meg a gyermekek és felnőttek egészségét –, de példamutató édesanya, aki négy tekintélyes, diplomás embert nevelt városunknak, majd hét unoka nevelésében segített, igazi hithű gyermekeket és unokákat nevelt az unitárius közösségnek.

E szép, magasztos munka végzése mellett sokoldalú közéleti, közszolgálati tevékenységet végzett. Istenadta zenei ének tehetségét gyümölcsöztette a kórház kultúr-csoportjában, gyermek- és nőnap műsorokat szervezett, és mint szülőbizottsági tag részt vett a tanulók szabadidejének tartalmas megszervezésében.

1982-ben vonult nyugdíjba, de ezután sem szűnt meg tevékenykedni. 1980–92 között Egyházi Főtanácsi tag, a kolozsvári Apáczai Csere János Baráti Társaság tagja. Mi unitárius nők azért vagyunk rá büszkék, hogy öt éve az 1991-ben újjáalakult Unitárius Nőszövetség elnöke, és fáradhatatlan ma is a nők nevelésében. Nemcsak irányít, hanem kezdeményezi is a nőszövetségben folyó sokrétű tevékenységet, adományaival segíti egyházunk anyagi erősödését és új templomuk felépítését. A két éve megalakult unitárius dalárdának alapító tagja.

Szerénysége, önzetlen segítőkészsége, sokrétű munkája révén példát mutat számunkra.

Ez alkalommal kívánjuk, hogy Isten segítségével még hosszú éveken át, jó egészségben végezhesse sokrétű, önzetlen, segítőkész tevékenységét úgy a közéletben, mint szerettei körében, és szerezzen további elismerést városunknak.

RÁDULY GITTA

Ha úgyis meghalok!

Hiába az ezer ösvény keresése! A *Meghalok én is?* - re csak egy a válasz. A megmásíthatatlan igen. S ha egyszer *úgyis meghalok*, az én döntésem abban áll, hogy miként éljem le a 70, esetleg 80 esztendő. Az évek bevagy kitöltését tervezve mindenekelőtt tisztáznom kell, hogy aktív leszek-e, vagy többnyire passzív. Nem. Semmiképpen sem akarom passzívan szemlélni történéseimet. Aktívan, a Gondviselés biztonságát érezve magamon, alakítója kívánok lenni sorsomnak.

És elindulok. Az első tábla: *Ismerd meg önmagad!* Milyen jó lenne átsétálni a delphoi jósda bejárata alatt, s csak úgy, könnyedén megtudni: Ki vagyok én? Talentumaimmal mit kezdjek? Az önismeret útja azonban hosszú és rázó. Meg kell ismernem magam önmagam által, s állva a tükröt, melyet mások tartanak előlem. Ismeretem még így is csak részleges, mert kifürkészhetetlen, amit ostromlok. És éppen ez a szép!

Továbblépek. Ezt látom: *Éld az életet teljesen!* S már haladok is a teljesség felé. Ebben benne van a tudatosság, a dolgok megtervezése és megélése, a minden pillanatra való figyelés. Már tudom, hogy minden nap ajándék! Amikor reggel megmosakszom, belenevetek a tükörbe; a takarítónőt a gyerekeiről kérdezem; derűsen köszönök a postásra; a mindennapi járdaszélen feltűnnek a sárga virágok.

Már teljes az öröm. Nincs részboldogság és átmeneti időszak. Nincs távolság, csak közelség. Nincs magány, csak közösség. Nincs *majd holnap*, csak *most*. Nincsenek évek, csak a pillanat. És ebben a létben Isten mindig JELEN VAN.

FERENCZI ENIKÓ

Nőszövetségi találkozó Magyarszováton

Az egyházközségek mellett működő nőszövetségek mindinkább szükségét érzik annak, hogy szervezett formában is tudják a kapcsolatot tartani az egyházkör többi nőszövetségével és az UNOSz választmányával is. Rendre minden egyházkörben megalakultak a körű nőszövetségek, az UNOSz alapszabálya értelmében megválasztották ezeknek vezetőit.

Utolsónak a kolozs-tordai egyházkör hirdette meg a körű nőszövetség alakuló gyűlését Magyarszováton. Sajnálatos módon az esperesi hivatal által kiküldött meghívásra csak három helységről érkeztek küldöttek: Kolozsvár, Torockó és Tordatúr.

A találkozót – a magyarszováti nőszövetség szépen berendezett szobájában – **dr. Szabó Árpádné**, az UNOSz elnöke nyitotta meg megható beszédével, a közös munka, a szeretet és az egymásfigyelés fontosságát méltatva. A találkozó a magyarszováti asszonyok vendégszeretétét dicsérő közebeddel ért véget.

PASKUCZ VIOLA

IFJÚSÁGI OLDAL

ÚJ SZELLŐK SZÁRNYÁN (Beszámoló az egyezetvezetők egyházköri találkozóiról)

Igy van. Azt hiszem, semmi sem különlegesebb az ember életében, mint változásokat megélni. Az Ifjúsági Egyezet vérkeringésében pedig most ilyen idők járnak. Maradt a város és a falu, az egyházközség és a tanács-terem, és a lélekszám sem apadt. Egyezetem, tehát vagyok - szoktuk mondani, de ez igazából csak néhány évet jelent. Bár meghatározhatja egész életünket, csak kellő érzékelés és tudatosítás szegődjön párjaul. Szó, ami szó, drága ODFIÉ-nknak idén is voltak egyezetvezetők számára kitalált vezetőképzői, csak épp a jelenlevők cserélődtek ki szinte teljesen az elmúlt évek résztvevőikhez képest. A régi csapat maradéka csak amúgy csodálkozott, hogy hol van a megszokott egyzeti dalokat hajnalig éneklők tömege. És mégis, minden igazira sikeredett. A hagyományos felosztást követve: a kolozs-tordai, marosi és küküllői egyházköri egyezetvezetőivel - a szokás szerinti aránytalan nemi összetételben (három a kislány, néhol egy-egy fiúval keverve) - a lehető legcsendesebb vidékre zárandokoltunk el 2001. április 18-19-én: Bethlenszentmiklósrá. A nagy számban résztvevő helybeli fiatalok mellett a segesvári, magyarsárosi, dicsőszentmártoni, küküllődombói, nyárádszentmártoni, nyárádgálfalvi, marosvásárhelyi, várfalvi, kövendi és kolozsvári egyezetvezetők érdeklődése fogadta a Választmány jelenlevő tagjait.

Hegedűs Tivadar és Barabás Zsolt teológiai hallgató minőségükben igencsak törekedtek, hogy a nyitó istentisztelet valóban ifjúsági hangulatú legyen. Veress Ferenc László lelkész házigazdaként közvetlen és meleg hangú köszöntővel fogadott, majd megkezdtek az ismerkedést. Az idén a program is újszerűt kínált a résztvevőknek: az egyházközségi egyzeti helyzetképek bemutatása kapcsán például nem száraz ismertetőt hallgathattunk, hanem minden egyházkör külön-külön mesét írt és mutatott be a működő, valamint

a kevésbé tevékenykedő egyzetek életéről. Egy vacsoraszünetnyi megszakítással a színpadra került a marosi körben furulyáját kereső, és otthonra találó egyzettag kalandja, a kolozs-tordai egyzetvezetők riportszerű műsora (Rácz Norbert egyházköri képviselő műsorvezetésével), a csúcsot pedig a Küküllő mentiek egyházköri hencgője és kesergője képezte, amit Miklós Zoltán egyházköri képviselő és Nagy Endre főtitkár a területileg érintett egyzetvezetők közreműködésével művészi színvonalon tállaltak.

A másnapi munkakedvünket reggeli tornával és szabadtéri csoportjátékokkal igyekeztünk felcsigázni, hogy ebédidőig részletesen számba vegyük a szokásos egyzeti összejövetelek szervezésének és lezajlásának alapelemeit, amelyekre egy jó egyzetvezetőnek feltétlenül és tervszerűen figyelnie kell. Attól kezdve, hogy mi történik, ha kezdés előtt eltűnik a teremkulcs, egy előadó meghívásának módozatán át, az egyzeti esték lényegének félreértéséig elmenően rengeteg gyakorlati szempont szóba került. „Ilyen tanulságözön még nem árasztott el minket...” - vallották ebéd közben a „megkínzott” vezetők. És, hogy mégsem törte le őket az erőltetett menet, bizonyítja az is, hogy a délutáni csoporttevékenységeken belül nagy volt az érdeklődés a témák iránt: Vezetési egyzetiségünkről (csoportvezetők: Jakab Vilma és Berki Tímea), Az egyzetvezetők alapvető feladatköréről (Nagy Endre és Szabó László), Egyzeti kommunikáció és kapcsolattartás (Lakatos Sándor és alulírott). Vacsora előtt a helybeli ifjúság tánc csoportja a színpadon bizonyította kötődését a népi hagyományokhoz, majd útnak indítottunk egy nagyméretű és átfogó jellegű vetélkedőt, amelyet a találkozó éjjel utáni kiértékelése, a búcsúzkodás és az elmaradhatatlan éneklés zárt.

Hajnalban az odfiles karaván útrakelt Homoródszentmárton irányában, minden erőt összegyűjtve ahhoz, hogy a háromszék-felsőfehéri, székelyudvarhelyi és székelykeresztúri egyházköri rá váró egyzetvezetőinek is a fentiekhez hasonló tartalmú képzést nyújtson (április 20-21-én). Valamilyen, magyarázatra nehezen találó ok miatt igencsak kevés vezető hajlamú fiatal jött el az Ifjúsági Házba, de akik ott voltunk, kitéttünk magunkért. Hadd soroljuk fel azokat az egyzeteket, akik fontosnak és érdemesnek tartottak képviselőt küldeni a találkozóra: Sepsiszentgyörgy, Brassó, Vargyas, Felsőrákos, Székelyudvarhely, Homoródszentpéter, Homoródszentmárton, Recsenyéd, Városfalva, Homoródmás, Székelykeresztúr, Siménfalva, Alsóboldogfalva, Fiafalva.

Végezetül illesse köszönet azokat, akik hozzáállással biztosították a találkozó sikeres megszervezéséhez nélkülözhetetlen helyszíni feltételeket: a bethlenszentmiklósi Unitárius Egyházközséget és Ifjúsági Egyzetet, más felekezetű házigazdáinkat és támogatóinkat, a homoródszentmártoni Ifjúsági Központ vezetőit, az egyházközség gondnokát, a helybeli Ifjúsági Egyzet segítő tagjait, továbbá a külső támogatóinkat.

SOLYMOSI ZSOLT

VASÁRNAP GYERMEKKÉNT

A vasárnapot mindannyiunk számára igazán ünnepé az istentiszteleten való részvétel teheti. Ilyenkor szusszanunk föl egy kimerítő hét után, hogy hitünkben gyarapodva, megújult erővel nézhessünk szembe az újabb megpróbáltatásoknak.

Gyermekként őszinte tudatlansággal türelmetlenkedtünk, értetlenkedtünk a prédikáció alatt, hogy majd a beavatásszerű vallásórák, a „pap bácsi” megismerése és bátorítása, illetve a konfirmáció feltárja számunkra is a csodát, hogy keresésünkben Isten útjára találhassunk, és egyházunk szolgálatába állhassunk.

Addig is kísérletezünk...

Az ODFIE és a kolozsvári belvárosi unitárius egyházközség lelkésze, **Bálint Benczédi Ferenc** kezdeményezésére kísérleti jelleggel indult be a vasárnapi iskola.

A valamikor mozgalommá kinőtt vasárnapi iskola célja: az istentisztelet ideje alatt a gyerekekkel foglalatzkodni, az ők képességeik szerint közeledni Istenhez, kitöltve tartalmában a vasárnap délelőttöt számukra és nemcsak szüleik számára. A vasárnapi iskola rendszeres látogatása olyan magatartásformát alakíthat ki a gyermekben, amely – tudatosulva benne – ösztönzi őt a templomba járásra, arra, hogy vallásosságát teljességben megélhesse.

Olyan – képzettségük, elhivatottságuk vagy szórványtáboros tapasztalatuk folytán alkalmas – egylettagnak karolták fel a kezdeményezést, akik a gyerekekkel való foglalkozást életük szerves részének tartják, s így is élék meg.

A tanácsteremben zajló foglalkozások tehát a gyerekekért vannak, anyagi támogatást a lelkésztől kapunk. Megpróbáltunk olyan programtervet megvalósítani, ami odavonzza a gyerekeket. A keretbe foglalt tevékenységek (kezdő és záró ima, egyházi énekek megtanulása, vallomás magunkról) változatos területet próbálnak megközelíteni: a gyermekjátékok, dalok, mozgásos tevékenységek, kézügyesség- és képzeletfejlesztő foglalkozások mellett figyelünk hagyományaink ápolására (farsangi bál, népi és vallási ünnepkör rítusai), a vallásosság gyakorlására és nem utolsósorban a közösségfejlesztésre, az önismeretre, az önbizalom serkentésére, és arra, hogy a gyerekek mosolyban, szeretetben, odafigyelésben részesüljenek.

A szülőkkel is megpróbálunk kapcsolatba lépni a lelkész által, figyelmük ideterelésével akkor, amikor bejönnek gyerekeik után, olyankor, amikor meglepetést készítenek számukra, megfoghatóvá téve az itt eltöltött, tartalmasnak minősülő időt.

2000 októbere óta működik rendszeresen a vasárnapi iskola; karácsonyig egyre gyarapodott a gyerekek száma, viszont az új évtől a látogatottság csökkent, nem ugyanazok a gyerekek jönnek el hétről hétre, és ez a helyzet kényszerít munkánk átértékelésére, felülvizsgálatára, a válaszok keresésére.

Terveink közé soroljuk hasonló foglalkozások beindítását más városi egyházközségekben, egy ún.

vasárnapi iskolás évkönyv kiadását - mely tartalmazná az év foglalkozásainak menetét, a gyerekek és foglalkoztatók névsorát, munkáinkat (rajzok, fogalmazások) fényképekkel gazdagítva -, a vasárnapi iskolák vezetőinek találkozását - a tapasztalatcsere érdekében.

Ugyanitt említeném meg, hogy láncszerűen kapcsolódott már e kezdeményezéshez a székelykeresztúri és nyárádszentmártoni vasárnapi iskola, és elismeréssel szólok a korábban beindult segesvári vállalkozásról is.

Köszönetet mondva a tiszteletes úrnak segítségéért, a szülőknek, hogy elhozzák gyerekeiket vasárnapról vasárnapra, barátainknak, hogy egyetemi elfoglaltságuk ellenére is mosolyogva kérdik: „mit csinálunk a vasárnapi iskolában”, hogy önmagukat adva élményszerűvé varázsolják e találkozásokat, Isten áldását kérem további munkálkodásunkra, és reményeink valóra válására.

BERKI TÍMEA

A KORONDI IFJÚSÁG LÁTOGATÁSA LÓKODON

A korondi Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet tagjai már régóta terveztük a lókodi Öregotthon meglátogatását. Mindenki örömmel vett részt ezen a „kiránduláson”, mert tulajdonképpen egyben kirándulás is volt számunkra, hiszen egyletünk tagjai közül eddig még senkinek sem volt alkalmunk eljutni ebbe a kicsi, de barátságos faluba. Erre a látogatásra húsvét előtt került sor. Velünk jött a korondi tiszteletes úr és a tiszteletes asszony is.

Az öregekkel való találkozásra az egyik ebédlőben került sor, ahol egyletünk tagjai műsort adtak elő. Amint megláttak bennünket, könnybelábadt a szemük, akár csak nekünk. Nagyon megható volt számunkra, de ugyanakkor megdöbbentő is az, hogy ezek az élettől megviselt nének és bácsik milyen sorsra jutottak életük utolsó szakaszában. Hiszen ebben a korban volna legnagyobb szükségük a családra, a szeretetre és törődésre. Láttuk, hogy a törődést, az ellátást megkapják, de a család melegségét és az unokák szeretetét nagyon hiányolják.

A tiszteletes úr rövid áhítata után az „unokák” nevében versekkel és énekekkel próbáltunk egy kis örömet csalni az életükbe. Az egyik idős néni még énekelt is velünk. Aztán átadtuk az ajándékainkat: a korondi kerámiákat, amelyeknek egy része személyes

ajándék is volt egyben. Ezen kívül még nagyon sok élelmiszert is vittünk, amelyet egyeletünk tagjai nagy szeretettel, buzgósággal gyűjtöttek össze egyházközségünkben. Miután édességgel is megkínáltuk őket, az egyik idős bácsi zenehallgatásra hívott fel a szobájába minket, hogy meghallgassuk citerajátékát. Nagy odaadással játszott nekünk a számára legnagyobb értékén: citeráján. Mindenikünk gyönyörűséggel hallgatta játékát, és tapssal jutalmaztuk.

Nagyon boldogok voltunk, amikor meghallottuk, hogy mi vagyunk az első ifjúsági egyelet, akik ellátogatunk hozzájuk. Örömmel töltött el bennünket, hogy ha csak egy kis időre is, de pótolhattuk számukra az unokákat.

Távozás előtt fényképeket készítettünk, majd hosszasan búcsúzkodtunk - látszott rajtuk és mi éreztük, hogy szerették volna, ha még maradunk. Nagyon boldogok voltunk, és maradandó élményt hagyott bennünk az, hogy huszonnégy idős embert meg tudtunk ajándékozni a legnagyobb értékkel, a szeretettel.

Úgy gondolom, hogy jó lenne, ha több fiatal, más ifjúsági egyelet is ellátogatna még hozzájuk, hogy egy kis örömet, szint vigyenek szürke életükbe. Ehhez nem kell sok pénz, csak egy kis szervezés és sok szeretet.

RAVASZ ENIKŐ

AZ ORSZÁGOS DÁVID FERENC IFJÚSÁGI EGYLET 2001 NYARÁRA TERVEZETT KÖZPONTI RENDEZVÉNYEINEK HELYSZÍN- ÉS NAPTÁRTERVE

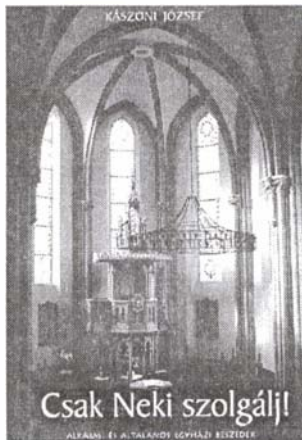
1. Magyar unitárius gyermek- és ifjúsági szóróanyag-tábor, VIII. kiírás, július 5-12., Homoródszentmárton
2. Unitárius ifjúsági táborok (2 tábor, a felekezeti szempontból szóróanyagban élő unitárius fiatalok számára), II. kiírás, július 16-23., Homoródszentmárton, illetve Szind
3. Népi mesterségek tábora, IV. kiírás, augusztus 7-14., Felsőrákos
4. Észak-amerikai unitárius-univerzalista ifjúsági körút, július 25 - augusztus 4., Erdély-szerte
5. V. ODFIE Színjátékos Találkozó, augusztus 3-5., Küküllődombó
6. Unitáriusok III. Egyetemes Találkozója, augusztus 11., Szejkefürdő (Közreműködés a Székelyudvarhelyi Belvárosi Unitárius Egyházközség általi szervezésben.)
7. XXV. Erdélyi Unitárius Ifjúsági Konferencia és az ODFIE 2001. évi küldöttgyűlése, augusztus 23-26., Szentábrahám

A színjátékos találkozóra való benevezés határideje július 17. A bejelentkezési levélnek tartalmaznia kell a résztvevő csapat létszámát, a bemutatandó darab szerzőjének és címének megnevezését (időtartama nem haladhatja meg az 50 percet), valamint az igényelt költségeket.

A többi rendezvényünkkel kapcsolatban egyházközségeinknek és ifjúsági egyleteinknek részletes körlevelet küldünk. Addig is az ODFIE székhelyi címén* tájékozódni lehet (* 3400, Kolozsvár, 1989. December 21/ 9, telefon és távmásoló: 064193236, elektronikus postafiók: odfie@unitarian.cj.edu.ro).

KÖNYVAJÁNLÓ

KÁSZONI JÓZSEF: Csak Neki szolgálj! Alkalmi és általános egyházi beszédek

Kiadta a Heltai Gáspár Kft. Megjelenését a budapesti Unitárius Egyházközség támogatta. Készült a Cerberus Kft. nyomdájában. Budapest, 2000. 140 old.

– Barátom, be gyönyörű ez a könyv! Mutasd csak! Kitől kaptad? Vagy vetted?

– Angyalfia, de elárulom, hogy december huszadikán már fölbukkant a budapesti Unitárius könyvüzletben, te-

hát megvásárolható. Különben örülök, hogy a könyv borítója már első pillantásra felcsigázta az érdeklődésedet. Manapság közhelynek számít, hogy a vonzó külső, a „jó csomagolás”...

– Ne is folytasd! Lenyűgözően jó kép. Nincs benne semmi harsányan hivalkodó, reklámozó szándék. Vonzóan tetszetős, vagy inkább: csábítóan csinos.

– Legszívetgyönyörködtetőbben ennek sejtelmes szépsége hatott rám is. A Nagy Ignác utcai Unitárius Egyházközség templomának neogótikus szerkezetű templombelsőjéről készített kép – a könyv borítóján – olyan áhítatkeltő, mintha belépnél egy gyönyörű templomba. A fehér betűkkel szedett kötetcím – Csak Neki szolgálj! – nagyszerűen illeszkedik bele ebbe a képbe, illetve simul bele ebbe a hangulatba. A borító Nagy Ágnes kiváló művészi érzékét és hozzáértését dicséri. Ilyen szép külsejű unitárius prédikációskönyv aligha látott napvilágot az utóbbi időkben!

– Az utóbbi időkben? Ezekben az „utóbbi időkben” – beleértve a kommunista diktatúra több mint négy évtizedét is, tehát összesen fél évszázadnál hosszabb időről van szó! – tudomásom szerint: mindössze két – legjobb esetben három – unitárius prédikációkötet jelent meg. Úgy értem: egyéni kötet, amely csak egy szerző prédikációiból kínál egy csokorra valót. Ezek közül az elsőt – igen hosszú kényszerszünet után, ami jól érzékel-teti, hogy mennyire félt az ateista diktatúra a Szó hatalmától – 1983-ban sikerült kiadnia Egyházunknak, „magasról jött jóváhagyással” és persze: kemény cenzúrával. Az állami engedély nyilvánvalóan politikai porhintés volt a szemekbe: Hadd lássa ország-világ, hogy mekkora vallásszabadság van minálunk! Így jelen-hetett meg az akkori püspök – a nagyszerű nyelvérzékkel megáldott, remekül író és prédikáló, valamint kiváló biblikus dr. Kovács Lajos – egy kötetnyi prédikációja, a belső címdalton „használati utasításként” feltüntetve azért, hogy kizárólag: „Lelkészeink és híveink használatára.” (Nyilván az állambiztonság érdekében!) A kötet megjelenésével körülbelül egy időben állt össze a

Gellérd Imrének postumus emléket állítani akaró beszédgyűjtemény is. Amit azonban kivételesen megengedtek a püspöknek, az egykori politikai elítélt prédikációi esetében szóba sem jöhetett! A néhány gépírási példány szűk, bizalmas körben terjedt. Az egyik kalandos úton Magyarországra menekítődött, végül Kaliforniában kötött ki, ahol 1990-ben Beszédék címmel kiadódott. Példányai – a politikai fordulatnak köszönhetően – már így kerülhettek haza. Ezzel szinte zárhatnám is a sort. Nem teszem mégsem, mert nem szeretném elhallgatni, hogy – bár „kerek” tíz évet kellett várni a Gellérd-kötet kiadása után – végre azért Erdélyben is megjelent a harmadik önálló prédikációskönyv! Nem teljes mértékben ugyan, de lényegileg és zömében mégis egyszerűen, mondhatni majdnem egyszemélyes vállalkozás eredményeként! Ez is gyönyörű, ráadásul színes fényképfelvételekkel pompázó borítójú kötet... „Műfaját” illetően pedig az utóbbi fél száz év legmostohábban kezelt, merészelem kimondani: nyomtatásban szinte egyáltalán nem létező unitárius temetési beszédek területén kínálkozik számottevő hézagpótlóként! Szégyenlem, hogy egyetlen szó méltatást sem olvastam, nem is hallottam e – Bencző Dénes humoródalmási lelkészünk által kiadott – kötetéről! Persze lehet, nem késő még, hisz „csak” 2000 augusztusában jelent meg...

– Az imént legutóbbi mondatommal tulajdonképpen „provokálni” akartam ezen kitérődöt. Bejött. Mindaz, amit elmondtál, fontos. Leginkább mégis a „hézagpótló” szó elhangzását vártam! Úgy gondolom ugyanis, hogy Kászoni József Csak Neki szolgálj! című kötete a maga módján – ha nem is azonos mértékben – ugyanúgy rég várt és fontos hézagpótló munka prédikációirodalomban, mint az általad említett szerzők prédikációi a maguk idején. Főként az önálló – egy szerző prédikációit bemutató – kötetek szerepére és fontosságára gondolok. E téren vagyunk a legszegényebbek. Soványka vigasz szerintem, hogy – a diktatúra közel ötven évre terjedő szorongatottságában – „nem csak rajtunk múlt”. Ami így igaz. Ám az azóta eltelt tíz évben: kin vagy min múlt? Nos, ezért is örülök Kászoni József kötetének. Végre „megtört a jég”; végre itt van a kezünkben egy kötetnyi, ha nem is túl vastag, nem is az egyházi év minden alkalmára eligazítást, esetleg mintát kínáló, de számszerint mégiscsak huszonhárom beszéd. Rendkívül sok mindenről tanúskodnak, rendkívül sok mindenre tanítanak ezek az egyházi beszédek! Itt még ízelítőt kínálni is alig van lehetőség. Gyakorló lelkészként – a hivatásnak élőkre gondolok nyilván! – kit ne izgattak volna az ilyen kérdések: Vajon miről prédikálnak a kollegáim? Vajon hogyan prédikálnak? Mennyit prédikálnak? Nem sorolom tovább: „minden” előjön a prédikációkból! A hitfelfogástól a bibliai ismeretekig, a teológiában való jártasságtól az általános műveltséggel kapcsolatos kérdésekig, a szókincstől a kifejező- és közlőkészség fejlettségi fokáig... Ha jól emlékszem, Nyíró Józsefről olvastam egykoron, hogy ily különös módon kínálta könyveit: Könyvet árulok! Embert vegyenek! – Ez hangsúlyosan érvényes a prédikátorra, de még ezzel sem mondtam el mindent, hisz a prédiká-

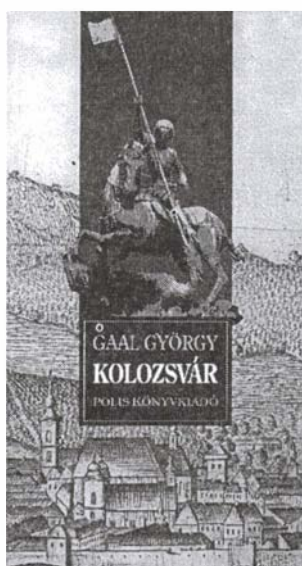
cióban benne van a történelem, az adott kor és a gyülekezet, szóval az a közeg, amelyben a prédikáció fogant és elhangzik...

– Milyenek maguk a prédikációk, a kötetben közölt írások? Mindenekelőtt erre kíváncsi a megkapóan szép kötetet megpillantó, azt lapozgató érdeklődő. Kérdezhet akár így is: Mi van az igen tetszetős külső mögött?

– A kötethez írt magvas Előszóban dr. Somogyi László eligazít néhány ezzel kapcsolatos kérdésben. Elismerően értékeli a beszédeket. Kiemeli többek között azoknak ökumenikus szellemét, a szerző nyitott, elfogulatlan és dogmáktól idegen gondolatvilágát. Ráérez arra is, hogy a beszédeket igazán élővé a mindennapi élettel való kapcsolat teszi, hogy bennük – a személyes élmények és tapasztalatok megvállalásán túl – „az élet apró csodái, hétköznapiakon átélhető szép pillanatai is jelen vannak.” Nagyon helyesen mutat rá, hogy: „A lelkész a szószéken nem teológiai előadást tart”, még akkor sem, ha – mint szerzőnk esetében – a teológiában jártas olvasó néha tetten érheti a sorok mögött levő korszerű teológiát; az elmélyült, komoly elméleti munkát, ami nélkül nincs korszerű prédikálás. Amint az élő hit közvetítése nélkül sincs. Én úgy gondolom, hogy minden érdeklődőnek el kell olvasnia ezeket a beszédeket. A prédikáció bár egy adott gyülekezet egészéhez szól, ha jó, mégis mindig személy szerint engem szólít meg. Vagy nem, mert nem érint meg, nincs hatással rám. Úgy szoktam fogalmazni, hogy a prédikáció, ha valódi, egy másik világba vezet, és világokat köt össze: az ideák, az eszmények világát a mindennapokéval, a prédikátor világát a befogadóéval, a ma emberét a múlttal és az eszmények felé mozduló jövővel. Kászoni József első kötete ilyen. És ne felejtsem: az ára hétszáz forint. Megéri.

(KOKO)

GAAL GYÖRGY: KOLOZSVÁR Millenniumi kalauz

című legújabb könyvének ünnepélyes és meghitt hangulatú bemutatóján vehettek részt az érdeklődők, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Györkös Mányi Albert Emlékházában, f. év május 2-án, délután 5 órától. A Kolozsvári Népfőiskola szervezte bemutató meghívottjai és az érdeklődők **Albert Júlia** – az Állami Magyar Színház művésznőjének – erdélyi költők és írók Kolozsvárhoz kapcsolódó műveit megszólaltató előadásában gyönyörködhetnek. Elhangzott Kányádi Sándor: Vannak vidékek, Reményik Sándor: Lenéz a havas, Szabó Dezső: Utazás Erdélyben – részletek, Áprily Lajos: Tavasz a Házsongárdi

temetőben, Csoóri Sándor: Az elmulasztott utak -- Sütő Andrásnak, és Szócs Géza: Kérdések a 26-ik század költőihez.

Ezt követően **Dávid Gyula**, a Polis könyvkiadó vezetője méltatta dr. Gaal György professzor könyvét. Többek között arra is emlékeztette hallgatóit, hogy „egy város nemcsak kövekből és szobrokból áll..., Kolozsvárnak lelke is van.” Ő, aki 1947-től él Kolozsváron, éppen ezért úgy érzi, hogy Gaal György legújabb kötete „nem egyszerű útikalauz vagy kézikönyv, hanem biztonságérzetre nevelő lelki-gyógyszer kézikönyve.”

Gaal György elmondta, hogy a Korunk szerkesztőségének felkérésére kezdett hozzá a munkához. A kilencvenes évek elején már „összeállt a kép” – mondta a szerző –, de az 1992-ben „kijött” könyvön „rögtön javíthatni kezdtem.” (A Korunk gondozásában kiadott Kalauz a régi és az új Kolozsvárhoz című kötetéről van szó.)

A bemutatott kötetéről szólva, Gaal György nem titkolta: „Szívem szerint a kolozsváriaknak írtam, nem az idelátogató turistáknak... Remélem, a könyv azt nyújtja, amit egy kolozsvári magyar elvár tőle, de talán a külföldi is.”

A maradandó élményt nyújtó könyvbemutató végén a szerző - rá jellemző szerénységgel és közvetlenséggel - nemcsak kezét fogott a gratulálni óhajtó jelenlevőkkel, de közben szívesen dedikálta is könyvét a türelmesen sorbanálló olvasóknak, akik már megvásárolták azt.

Őszinte szeretettel köszöntjük a szerzőt, és örömmel ajánljuk ezt a legújabb könyvét is minden magyar olvasónak! Meggyőződésünk, hogy nem csupán mi, tősgyökeres kolozsváriak forgathatjuk gyönyörűséggel és haszonnal...

A könyv ismertetésére visszatérünk még.

(KIS)

Az aratnivaló sok ... Gondolatok az Unitárius Kislexikonról

Dr. Kisgyörgy Zoltán Főgondnok tollából jelent meg az Unitárius Közlöny múlt számában az az ismertetés, amely Kelemen Miklós magyarországi unitárius lelkész nemrégiben megjelentetett Unitárius kislexikonát lett vagy nem lett volna hivatott „méltatni vagy bírálni”. Főgondnok úr azon megállapításával, hogy "a kiadvány inkább az unitáriusok, még pontosabban az egyes unitáriusok névjegyzékének felelne meg" teljesen egyetértek. Távolság álljon tőlem, hogy vitába szálljak Főgondnokunkkal, vagy a Lexikont összeállító lelkész prókátoraúl szegődjem, már csak azért sem, mert Kelemen Miklós lelkésztestvérünknek nincs miért restelkednie. Inkább az Unitárius Lexikon összeállításának kínjairól, a hosszú vajdásról kívánok szólni, azzal a megjegyzéssel, hogy Kelemen Miklósnál senki sem tudhatja jobban, melyek Lexikona hiányosságai és fogyatékségei.

Az unitárius lexikon összeállításának gondolata már régóta foglalkoztatta magyar és nem magyar unitáriu-

sainkat. Tudomásom szerint Simén Domokos volt az első magyar unitárius, aki százötven esztendőknél előtte kérdőíveket szerkesztett és szétküldte azokat a nagyvilágba, az eljövendő Lexikon megszerkesztéséért. A Simén-féle kezdeményezés eredménye: több száz cédula, legtöbbször csak a név, a születés és elhalálozás dátuma, de mindenképpen fogódzó a hálás vagy hálátlan utókornak. A cédulák katonás sorban, dobozolva nyugosznak a kolozsvári Akadémiai Könyvtár unitárius állagának valamelyik csendes polcán. A fiatalon meghalt professzor, Simén Domokos használhatta és használta is a Christophorus Sandius által összeállított Bibliotheca Antitrinitariorumot. Sandius lexikonát véve alapul állt össze angol nyelven 1850-ben az a háromkötetes lexikon, amely Robert Wallace nevét dicséri, s mely Antitrinitarian Biography címen bővelkedik magyar vonatkozásokban is. Az Unitárius Irodalmi Társaság is komolyan fontolgatta a magyar unitárius lexikon összeállításának gondolatát, de a világháború beleszólt a merész tervbe.

Közelebbről dr. Erdő János, néhai püspökünk sürgette annak a munkacsoportnak a megalapítását, melynek Kelemen Miklós lelkész is tagja volt. A beavattottak tudják, hogy Kelemen Miklóst akarata ellenére térítették vissza a magyar-román határról, és így nem lehetett jelen azon az alakuló gyűlésen, amelynek összehívásáért igencsak küzdött. A gyűlést végül is elnapolták.

Az Unitárius Kislexikon nem egészen névjegyzék, de nem is kislexikon. Ezért nem csak a szerző a hibás. Kelemen Miklós lelkész egyedül vállalta fel azt a munkát, ami egy tucat munkatársnak és segítőnek is hosszú éveken keresztül fejtörést okozott volna. Az igazság az, hogy a Lexikkal is úgy jártunk, mint sok mással: „fogjuk meg és vigyétek”. Kelemen Miklós egyedül viszi el a „balhét”, de ne feledjük, hogy egyedül dolgozott, évtizedeken át szorgalmasan gyűjtve az anyagot. Azt, hogy az utóbbi ötven esztendő lelkész nemzedéke szórványosan került be a Lexikonba, a magam részéről nem tartom pótolhatatlan nagy tragédiának, a rendszeresen megjelenő Unitárius Naptár ugyanis tartalmazza a lelkészek és egyházközségi gondnokok névjegyzékét. A világi értelmiségről valóban megfeledekezünk olykor-olykor, ezért szükséges és hasznos is a főgondnoki figyelmeztetés.

Részemről illesse köszönet Kelemen Miklóst az évtizedes kutatómunkáért, adja az Isten, hogy mihamarabb munkatársakat találjon a javított kiadás elkészítéséhez. Illesse köszönet Főgondnokunkat is azért, hogy két évvel a lexikon megjelenése után újságcikkében felhívta az olvasók figyelmét a közeli vagy távoli jövő egyik igen fontos feladatára: az Unitárius Lexikon elkészítésének szükségességére. Kelemen Miklós munkája nem ment veszendőbe, mert a Lexikon törzsanyaga, ha úgy tetszik névjegyzéke, majdnem készen áll. Nem marad más hátra, mint kérni az aratás urát, hogy küldjön munkásokat az ő aratásába.

Tisztelettel: KOVÁCS SÁNDOR

Testvérgyülekezeti Konferencia Newtonban

Február 21-25. között a Massachusetts-beli Newtonban találkoztak az Észak-Amerikai Testvérgyülekezeti Tanács képviselői, melyen észak-amerikai testvéreink és barátaink jóvoltából már harmadszor vehettünk részt mi, az erdélyi és magyarországi unitárius egyházak körüli képviselői: **Kriza János** (kolozs-tordai egyházkör), **Sándor Szilárd** (marosi egyházkör), **Mezei Csaba** (küüllői egyházkör), **Dancs Lajos** (székelykeresztúri egyházkör), **Bíró Barna** (székelyudvarhelyi egyházkör), **Kiss Alpár** (háromszék-felsőfehéri egyházkör) és **Kászoni József** (Magyarországi Unitárius Egyház), valamint **Zsigmond Júlia** tolmács.

Az erdélyi és magyarországi küldöttség február 20-án érkezett meg a bostoni repülőtérre, ahonnan vendéglátóink a newtoni Walker konferenciaközpontba szállítottak bennünket, mely az elkövetkező napokban szálláshelyünk és a konferencia színhelye is volt egyben. A nap hátralevő részében a bedfordi gyülekezet vendégei voltunk.

Másnap az amerikai Unitárius-Univerzalista Egyházi Központot látogattuk meg, ahol elsőként **Gyerő Dávid** lelkészkollegánkkal találkoztunk, aki jelenleg a Nemzetközi Kapcsolatok Irodájában dolgozik mint adminisztrációs asszisztens, majd az amerikai unitárius-univerzalista egyház elnöke, **John Buehrens** fogadott bennünket. Ezt követően vendéglátóinkkal a harvardi egyetemi városrész nevezetes épületeit és templomát látogattuk meg.

A tulajdonképpeni konferencia február 22-én kezdődött. Reggel 9-től du. 3 óráig az új kapcsolattartók és körüli képviselők bemutatására és képzésére került sor: **Cathy Cordes** alelnök, **Pat Rodgers** adatbáziskezelő és **Sonya Sukalski** körüli-kapcsolattartó előadást tartottak a Testvéregyházközségi Tanács szerepéről, valamint arról, hogy mi a feladatuk a képviselőknek és a kapcsolattartóknak ebben a tanácsban. Délután 4 órától közös istentiszteleten vettünk részt, melyet **Gellérd Judit „Zizi”** tartott, prédikációjának címe: *Prófétai feladatunk - két-ségbe vonni a feltételezéseket*. A megnyitó istentisztelet tanulságos alapmondanivalója arra irányult, ami alapvetően fontos egy kapcsolat kialakításában és megtartásában: „Ne feltételezz, ne vonj le elhamarkodott következtetéseket, amikor egy más kultúra vallásos megnyilvánulásával vagy hétköznapi jelenségeivel találkozol!” Ez mintegy felhívásként hangzott a prédikációban mind az amerikai mind a magyar unitáriusok felé. Este amerikai testvéreink kérdéseket tettek fel nekünk, magyar unitáriusoknak, melyek az egyházközségek közötti kapcsolatok távlataira, a választások után kialakult politikai helyzetre, az egyházi vagyon visszaszolgáltatására, a tőlük kapott

anyagi támogatások felhasználására vonatkoztak. Sokan érdeklődtek arról, hogyan működik a kormány, a törvényhozás és általában a polgárok akaratának képviselete a romániai politikai életben. A nap záró áhítatát **Mezei Csaba** tartotta.

Pénteken, február 23-án már reggel korán elkezdődött a munkaülés. Az amerikai és erdélyi kapcsolattartók személyesen találkoztak egymással, és ezeken a találkozókön került terítékre az illető egyházkörök testvéregyházközségeinek hírei és megoldásra váró kérdései. Egyházközségenként elemeztük a kapcsolatok „milyenségét”, valamint a kitöltött kérdőívek

alapján számoltunk be az egyházközségek kéréseiről és elvárásairól. Ezt követően az Észak-Amerikai Testvéregyházközségi Tanács Végrehajtó Bizottsága tette meg jelentését beszámoltak az elmúlt év megvalósításairól és a jövőre kitűzött tervekről, ugyanakkor bemutatták a szervezet ez évi tervezett költségvetését is.

A pénteki nap istentiszteletét **Sándor Szilárd** és **Sandra Whipie** tartották.

Az istentisztelet után **Gyerő Dávid** erdélyi lelkész tartott előadást *Nemzetközi Kapcsolatok az Amerikai Unitárius Univerzalista Szövetségnél* címen. Az előadásban részletes beszámolót hallhattunk munkájáról, amit ő ezen iroda keretén belül végez.

A délutáni megbeszélés rendjén az erdélyi és amerikai látogatások fontosságáról, a közös valláserkölcsi nevelési programról, az amerikai ifjak Erdélybe történő zárandoklatának megszervezéséről, az erdélyi egyházközségek anyagi helyzetének javításáról tanácskoztunk. A nap tevékenységét áhítat zárta.

Szombaton reggel tovább folytatódott az előző nap reggel megkezdett személyes találkozó az európai és amerikai kapcsolattartókkal. Ezt követően kisebb csoportokra oszlottunk - témakörök szerint -, itt találkozási és megbeszélési lehetőség nyílt a valláserkölcsi nevelési programban tevékenykedőknek, a közös, egy időben tartott istentiszteletek szervezőinek, a testvérgyülekezeteket párosító bizottságnak, valamint azok számára, akik arról tanácskoztak, hogy miként vonjanak be több gyülekezeti tagot a testvérgyülekezeti kapcsolatokba. Ebéd után a csoportmegbeszélések összegzése következett, kiértékeltek a konferencián elhangzottakat, és reményünket fejeztük ki azt illetően, hogy közös munkánk gyülekezeteink kapcsolatának szorosabbá tételét szolgálja. A konferenciát a magyarországi és erdélyi képviselők közös istentisztelete zárta.

MEZEI CSABA – KRIZA JÁNOS

Micsoda kaland!

2. rész

Sikeresnek elkönyvelt indulásomnak örvendve, büszkén várakoztam a gépre a kapunál, amikor bementek, hogy az Amsterdamba készülő gépünkbe belevágott a villám, s új gépet kénytelenek leszállítani, ami pontosan 5 órával tolja el az indulást. Igen, de amivel én pont el is késem Amsterdamban a delhi csatlakozást, Delhiben pedig nem találkozom az egy nappal korábban odaérkezett Olivia Holmes főnöknőmmel, aki pedig onnan az összes további utazást intézte. Futok honom alatt a lázmérővel a szőke hölgyhöz, hogy mégsem szabadult meg tőlem, segítsen ki a bajból. Elkezd hívni a többi légitársaságot, ki tud engem időben Delhibe vinni. Senki. Kérem, hogy keresse jobban. Keresi. 20 perc után kiderül, hogy a Deltának van egy járata Párizsba, onnan pedig Delhibe, ami fél órával az eredeti gép után érne be, de ez a járat negyedóra múlva indul. Egy másik terminálról. Az én csomagjaim pedig ide már beadva. Könyörögni kezdek, vegye ki. Ő bezárja a pultot, s személyesen megy be a csomagjaimért. Jön is vissza a hátizsákkal, de nem bírja kihozni a dobozt. Mondom, segítek. Azt mondja, nem lehet. Hívunk egy másik légihölgyet, akinek lehet. Hozzák. Közben keresek egy szekérkét, felrakom a dobozt, rá a hátizsákot, és honom alatt a lázmérővel az esőben futni kezdek a szomszéd terminálra. Még 6-7 perc van. Utolsóként adom le a csomagokat, már a gép ajtajánál. Lihegek, de bent vagyok. Ahogy a váltáskámat teszem fel a csomagtartóba, honom alatt a lázmérővel, jól fejbe verek egy hosszú hajú ideges franciát, aki merde-t mond, és szidja a stupide americane-t. Nem ábrándítom ki eb-beli hitéből. Iszom kis skót whiskyt jéggel, s egész éjjel békésen szundítok a fejbevert úr szomszédjaként.

Párizsban sűrű reggel fogadott és eső, de én örvendezve ugrándoztam, hogy újra Európába értem. Az első dolgom az volt, hogy egy igazi kávézóban ittam egy dupla espressot egy könnyű croissant társaságában, ami mennyei nedűként hatott a sok átlátszó amcsi kávé után. Félórát még tátottam a szájam az üzletek előtt, kimenni időm sem volt, vízumom sem. Aztán fel a delhi gépre, s át a drága Erdélyünk felett, integettem is mindenkinek. Delhiben úgy este 11 körül landoltunk, én már persze félúton rettegni kezdtem, hogy ha kiderül egyházi vonatkozásom, a vámosok feldugják a nagy lázmérőt — a követségen ugyanis eltitkoltam a klérushoz tartozásom, és turista szándékokat jelentettem be Indiával kapcsolatban, akárcsak a többi unitárius is —, a szélsőséges hindu indiai kormány tudniillik allergiás a keresztény lelkészekre. Hogy aztán kiderüljön, a kutyát sem érdekelte, mit akarok, hozzám sem szóltak, csak belepecsételtek az útlevelembe.

Az ajtón kilépve eszméletlen tömeg rohant meg, hogy „ször” egy taxit, egy hotelt. Alig tudtam elvergődni az Olivia által szervezett traveledzsztig, aki egy nevemet hirdető táblával a kezében várt egy padon. Aztán elvitt egy szállodába, ahol főnöknőm már régen ál-

mokat látott, későre járván. Én is megpróbáltam követni a példáját, de az időeltolódás vagy mi miatt nem ment úgy 4 körül. 7 után persze már a telefon szökött le az éjjeliasztalról, ahogyan Olivia örvendezve köszönteni akart. Együtt mentünk a belföldi reptérre, ahonnan a járatunk indult Guwahatiba, az észak-keleti államok egyetlen repülőterére. Az indiai unitáriusok ugyanis ott fent élnek északkeleten, a Banglades és Tibet közötti háromszögben. Volt, amit tanuljak Oliviatól, ahogyan a piócaként ránk ragadó alakokat szigorúan, de emberségesen elutasította. Ő már pár éve lelkészként is a UUA indiai programjainak a vezetője volt, évente többször is odautazott, nem csoda, hogy otthonosan mozgott közöttük. A repülőn az Indiában viselkedés szabályaira oktattott. Nem szabadott vizet inni, csak palackozottat, nyers zöldséget egyáltalán, gyümölcsöt csak hámozva, halat és tengeri ételt sem, hogy a megbetegedés esélyeit mi magunk csökkentjük le. Így aztán azzal együtt az ízélvezetek is lecsökkentek. A hinduk nem esznek marhahúst, a muszlimok nem esznek disznót, így, ami maradt, a csirkét mindennap magunk előtt láttuk attól kezdve. Meg a rizset és a lencsét is, a végén már a banánt is aprónak és kereknek láttam. A legendás hírekkel ellentétben az indiai ételekből alaposan kiábrándultam. Ugyanazokat az alapízeket éreztem egymásra kikotyvasztva. Meg is fogadtam, hogy az Államokban nem étkezem többé indiai vendéglőben egy darabig.

Na, de mindennek még csak nagyon az elején vagyunk. A Guwahatig vezető légi útról látszottak a Himalája fehérlő csúcsai is, ahogy kissé túl északra kanyarodtunk. A reptéren meglepő látvány várt: mindenütt gépfegyveres katonák, homokzsákokból barikádok, harckocsik, terepjárók. A minket váró unitárius vezető, Carley bátyánk mondta el, hogy pár hónapja megint kiújult a fegyveresen is kiütöző ellentét az indiai kormány és az északkeleti tartományok bennszülött népeinek militáns, autonómiát akaró államellenes csapatai között. Utóbbiak nyíltan hirdetik, hogy az indiaiak kizsákmányolják az 1950-es években elfoglalt területeiket, s nem gondoskodnak e vidékek megfelelő fejlesztéséről. Ezért titkos csapatokba verődnek, a határon túl fegyvereket vásárolnak, és gerilla módra az őserdőkben csapnak le a nyomukba küldött vagy éppen az állami intézményeket őrző katonákra. A repülőteret is ellenük kellett védeni. Jó, hogy mindezt csak most mondjátok - morgolódtam, amint az egyik katona a puskáját lóbálva kiabálni kezdett, amikor fényképezési szándékomat meglátta.

Onnan az unitárius vidékre négyórás út vezetett volna, ha leforgása félóra alatt meg nem oldjuk egy helikopterrel átrepüléssel. A hadsereg kiszolgált öreg gépet egy nyugdíjas tiszt megvásárolta vagy elsikkasztotta, aztán magánvállalkozást indított a légi szállítás terén. Indiában lépten-nyomon ilyen lehetetlen, mégis működni látszó próbálkozásokba botlik az ember. Ez a gép is úgy zörgött és kerregett a levegőben, hogy már vártam, melyik percben landolunk egy fenyőfa tetején, mégis odaértünk. A látványt nem csodálhattuk meg a magasból, az egész vidék ugyanis folyamatosan ködbe burkolózik. Az állam neve, ahova igyekeztünk, maga is erről mesél,

Meghalaya a fellegekben járást jelenti, de a szó szoros értelemben. Ez ad otthont a többségi unitárius vidéknek Indiában, a Khasi és Jaintia dombok övezte hátságaknak.

Fővárosa, Shillong volt ama nemzetközi unitárius vezetőképző színhelye, ahol indiai otlétem első hete telt. Amíg azonban másnap este a többi résztvevő megérkezett, Olivíával a közelben levő falusi egyházközségeinket látogattuk végig. Egy nap alatt két templomot és két iskolát is felavattunk, vadonatúj épületeket. Az amerikai egyházunk csekély adománnyal segíti az indiai unitáriusokat, de ebből hihetetlenül sok mindenre futja. A lelkészek és tanítók fizetése, az építkezési költségek, a folyó

kiadások mind innen fedeződnek. Nem csoda hát, hogy Olivíát mindenütt félistennőként fogadták; én hol fényképész voltam, hol hordár, hol meg Frenszisz Dévid leiszármazottja. A támogatásnak van is látszatja, hiszen a templomok állandóan tele vannak, „az egyháztagnak száma megszorodott”, az iskolákban valóságos hemzsegek a gyermekek, új épületek emelkednek hónapok alatt, nagy a pezsgés, lelkesedés. S amikor valaki kül-

földről látogatja meg őket, annak meg is akarják mutatni mindezt.

A sok Khublei-től kifáradva – így köszönnek unitáriusul, jelentése érdekes módon szinte Isten áldja –, megkönnyebbülten pusztítottam meg a püspök urat, ráztam kezét a főjegyző úrral, s öleltem meg Kovács Sanyit, amint a vezetőképző nyitó ünnepélyére ők is megérkeztek. Attól kezdve egy szállóban laktunk, én Sanyival osztottam meg a szobát a régi idők szellemében, amikor ő ötödéves szeniora, én elsőéves bibánja voltam a teológiai bentlakásnak Kolozsváron. Azóta persze mindketten sokat komolyodtunk, a kritikai érzékünk kifejeződése is csiszolódott kicsit, de mégis sikerült visszalopni a bolondos hangulatot a szállodába. Amibe az is besegített, hogy első éjjel majd megfagytunk, a hőmérséklet ugyanis a napközbeni kellemes szintről éjjel – szinte nélkül – fagypont alá került. A szoba ablakát pedig csak amúgy mozgatta a szél. Az első éjjel fel kellett kelnem, a kabátomat magamra venni. Hova mész Gyerő? – kérde Sanyi megébredve. Az ágyba vissza – mondom –, csak nem akarok megfagyni, pláne Indiában, ehhez nem kellett volna ennyit jönni. A következő estéken aztán póttakarókat kértünk be a szobába, no meg az egyházatyákkal lefekvés előtt mindig tartottunk egy gyórást megbeszélést, amikor is otthoni szilvapálinkával biztosíthattuk a kellő energia-mennyiséget az ereinkben, így beszélvén végig egy-egy aktuális egyházpolitikai témát. Sőt, a főpásztori gondoskodás a szalonnára is kiterjedt, mert az is előkerült a táskából nekem szánt ajándékként, hogy megakadályozza az otthoni édes ízek kikopását elamerikaiasodni készülő szájból.

(Folytatás a következő lapszámban)

GYERŐ DÁVID

Énekelj Istennek egyszerű dalt!

Április 29-én, vasárnap délután, a nyárádszentlászlói unitárius templomban, az Ohio állam Cincinnati városbeli **St. John's** unitárius testvérgyülekezet **kórusa** énekelt. A negyventagú kórust **Catherine Roma** karmester vezényelte, zongorán közreműködött **Rachel Kramer**. Bátorításul az elkövetkező testvérgyülekezeti kórusok látogatására: a zongorát a marosi unitárius egyházkörnek ajándékozták. Az amerikai indiánok ősi dalai, afrikai, amerikai, valamint buddhista, spirituális énekek és dzsesszdallamok mellett Kodály Zoltán és Bartók Béla feldolgozásában felhangzottak erdélyi magyar népdalaink is. Szívet-lelket gyönyörködtető volt hallani, amint – a különben magyarul egyáltalán nem beszélő amerikaiak – anyanyelvükön fűttek a kórus dallamaira az „Erdő mellett estvéledtem” vagy a „Serkenj fel, kegyes nép” léleksimogató szavait. Hogy meggyőződjünk afelől, hogy értik is amit énekelnek, angolul is megszólaltatták dalainkat. A nárciszról franciául, az utazásról spanyolul énekeltek.

Az énekszámok után **Kiss Mihály** helybéli unitárius lelkész és nagytiszteletű **Török Elek** esperes köszöntötték a kórust és a gyülekezetet.

Április utolsó vasárnapján közösen szárnyalhattunk. A Nyárád menti táj megtelt a szabadság biztató reménységével. Hiszen az énekszó elhallatszott mindazok lelkébe is, akik nem lehettek éppen akkor ott velünk a templomban.

„Az igazság és a reménység folyói a szívekből erednek” – hangzott felénk az „Utazzunk együtt a jövőbe” spanyol és angol dalok áhítata. „Hallgassuk hát, hogyan folyik a Nyárád!” Lelkünk rezzenéseit viszik a hullámok – s beleömlik az óceánba.

A kórus Nyárádszeredában találkozott a Bocskai Kórusral, majd Nyárádszentmártonba látogatott. Útja Kolozsváron, Budapesten át Prágába és Bécsbe vezet, onnan a Szabadság Földjére, ahol ismét angolul, franciául, spanyolul, magyarul és több szép nyelven énekelnek. Isten kísérje útjukon – köszönjük, hogy eljöttek közénk!

Isten oltalmazzon és áldjon mindannyiunkat!

SÁNDOR SZILÁRD

TUDÓSÍTÁSOK, HÍREK

FELVÉTELI TUDNIVALÓK A KOLOZSVÁRI UNITÁRIUS KOLLÉGIUMBA

A kolozsvári Unitárius Kollégium állami intézményként, teológiai profilján belül, hathatós egyházi támogatással megvalósíthatja a matematika-informatika intenzív angol; valamint humán: intenzív angol nyelvoktatású osztályokat (25-25 hely).

A Kollégiumba való felvételihez a képességvizsgán kívül (75%) egy vallásos jellegű beszélgetés szükséges (25%), melyre július 13-án, de. 10 órai kezdettel kerül sor. Minden diákot szeretettel várunk, vallási felekezetre való tekintet nélkül.

A felvételihez angol nyelvből nem kell külön vizsgázn.

Választható tantárgyak: Magyarságtörténet, Erdélyi fejedelmek, Beszédkultúra, Helyesírás, Szórakoztató fizika, Matematika plusz, Világháló, Informatika, Csillagászat, Ökológia, Földrajzi érdekességek, Világvallások, Furulya, Gitár, Stepp, Labdajátékok, Német kurzus kezdőknek és haladóknak. A fent említett opcionálisok úgyszintén egyházi támogatással működnek.

Kollégiumunkon belül évek óta sikeresen tevékenykedik a kórus, a Mákvirág színjátszó csoport, valamint az Ifjúsági Egylet.

Vidéki diákjaink számára az idén-től korszerű bentlakást biztosítunk iskolánk tetőterében, jutányos áron.

A kiváló tanulmányi eredményt elérő diákokat az egyház ösztöndíjban és jutalomkirándulásokban részesíti.

A beiratkozó űrlapra teológiai profilt kell bejegyezni, majd a diákok saját igényeik szerint fognak a fent említett képzésekben részesülni.

Érdeklődni lehet a szombatonként reggel 9 órától tartandó felkészítőkön, valamint Popa Márta igazgatónőnél a 094479246-os telefonszámon.

A DUNA TELEVÍZIÓ RENDSZERESEN JELENTKEZŐ MŰSORAI:

Mozgóképek – filmmagazin (havonta, hétfő 20,00)

Családi album (havonta, hétfő 20,00)

Minoritates Mundi (havonta, hétfő 20,00)

Ezredforduló (hétköznap, naponta kétszer)

Vers (naponta kétszer)

Hej, hej, helyes beszéd (hétfőtől csütörtökig 19,45)

Közép-európai magazin (havonta háromszor, csütörtök 20,00)

Virtus (pénteken 16,00)

Ami igaz, az igaz (szombaton 9,55)

Nyelvőrő (szombaton 9,45)

Hungaria Litterata (szombaton 10,00)

Heuréka (kéthetente, szombaton 10,45)

Vallási magazin (szombaton 13,30)

Rendhagyó történelemóra, Magyar történelmi arcképesarnok (vasárnap 9,40)

Táncháza, Muzsikaszó (vasárnap, kéthetente 11,00)

Emlékképek (vasárnap 13,30)

Millenniumi krónika (vasárnap 15,25)

Lyukasóra (havonta, vasárnap 16,00)

Talentum (vasárnap 20,30)

Színházi közvetítés (havonta, vasárnap 21,00)

Ismétlések: Hétköznap délelőttönként, illetve a kora délutáni sávban.

E lapszámunkban Benkő Viktor három valóságos ihletésű festményét próbáljuk bemutatni, (sajnos csak fekete-fehérben), legújabb alkotásait tartalmazó „Új-szelíd festmények 1995 - 2000” címet viselő albumából. Benkő Viktor kortárs magyar festőművész. 1950. május 21-én született Budapesten. Negyvenkét év után - „a világvárossá vaduló főváros” menekülésre készítette, és azóta - Gödön él és alkot. Saját bevallása szerint: a 80-as évek elején komótosan kibújta a már-már kötelezővé vált „korszerű és modern” művészgyengyruháából. Az európai festészetben megjelent „Új-vadak” divatja pedig „új-szelíd” képek festésére készítette.

■ Április 1-től *Demeter Erika* magyar-zsákodi gyakorló segédlelkész kinevezést nyert az erdőszentgyörgy-bözödfalvi egyházközségbe rendes lelkésznek.

■ Teológiai hallgatóink április 15-17. között a húsvéti ünnepek alkalmával legációk szolgálatokat végeztek. Ezúton is köszönjük a legátust fogadó egyházközségek híveinek és lelkészeinek erkölcsi és anyagi támogatását.

■ A **Dávid Ferenc Egylet** április 22-én tartott felolvasó ülésén *dr. Eged Emese* tanár tartott előadást **A magyar irodalom értékei** címen. Közreműködött a *Concordia vonósnégyes*, szavalt *Rácz Norbert*.

■ Az **II. évnegyedi lelkészi értekezletet** március 8-15. között, Székelykeresztúron, Brassóban, Homoródszentpéteren és Szőkefalván és Magyarországon tartották meg. Az értekezleten elhangzott *Czire Szabolcs Hogyan védekezünk az új vallási mozgalmak ellen* és *Molnár Lehel Megemlékezés Körömczi János püspökről* című előadása.

■ Május 1-től *Mezei Csaba* ádámosi lelkész kinevezést nyert a kolozsvári 2. sz. egyházközségbe.

■ *Dr. Gellérd Judit* az Amerikai Egyesült Államokbeli unitárius nőszövetség-nél a Lanning alaptól jelentős segélyösszeget nyert meg az özvegy unitárius lelkészfeleségek megsegítésére készített pályázatával. A segély elosztását és eljuttatását az UNOSZ elvállalta és lebonyolította. Összesen 37 özvegy részesült segélyben. Az Unitárius Nőszövetség valamennyiük nevében hálás köszönetét tolmácsolja *dr. Gellérd Juditnak* szerető gondoskodásáért.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A Keresztény Magvető melléklete.

Szerkesztőség címe:

3400 Kolozsvár, December 21 út, 9 sz.

Tel: 064-193236, Fax: 064-195927

e-mail: krizajan@unitarian.dntco.ro

Szerkesztő bizottság:

dr. Rezi Elek főszerkesztő,

Kovács István szerkesztő,

Kovács Sándor szerkesztő.

Olvasószerkesztő: **Kürti Miklós**.

Kivitelezés: **Kriza János**.

Szedés: **Rezi Éva**.

Készült az Unitárius Egyház nyomdájában.